VeiligheidsRegio Zeeland

Bestuursrapportage 2023

Inleiding

De bestuursrapportage 2023 is een tussentijdse rapportage over de voortgang van gemaakte afspraken uit de begroting 2023 en de belangrijkste financiële ontwikkelingen van Veiligheidsregio Zeeland (VRZ). Deze rapportage heeft in lijn met de gewijzigde VZG-afspraak betrekking op de periode 1 januari 2023 t/m 31 mei 2023.

Als veiligheidsregio staan we zeven dagen per week en 24 uur per dag klaar om met kennis, mensen en middelen de dertien Zeeuwse gemeenten te ondersteunen. We bestrijden incidenten waar het moet, maar nog liever beperken we risico's waar het kan. Dit doen we voor 386.767 inwoners (2022) en de vele toeristen die onze provincie bezoeken.

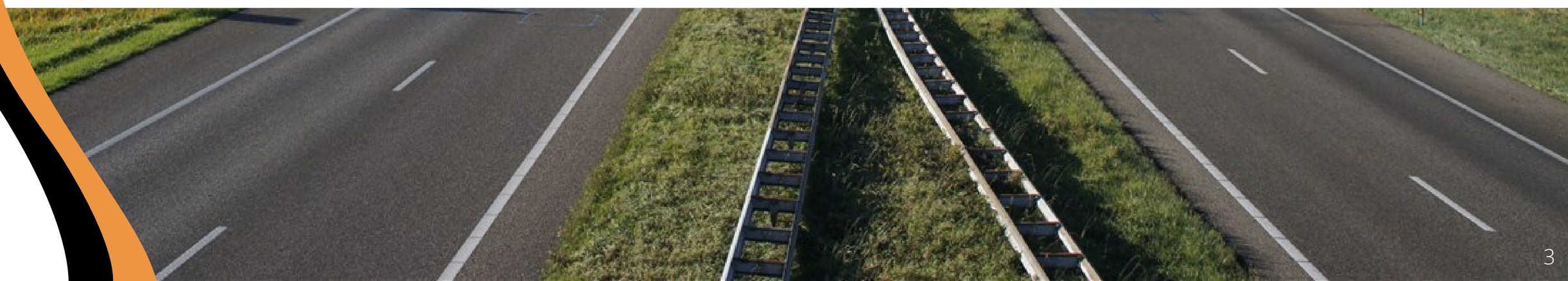

Leeswijzer

Voor de opbouw van de bestuursrapportage zijn de programma's uit ons meerjarenbeleidsplan als leidraad genomen, die een basis vormen voor onze begroting. Dit zijn: toekomstigbestendige brandweerzorg, voorbereide crisisorganisatie, mens en organisatie en werken in netwerken. Het programma werken in netwerken is in de andere programma's van deze bestuursrapportage verwerkt. We sluiten de bestuursrapportage af met een samenvatting van het financieel resultaat. Los van deze rapportage wordt een begrotingswijziging aangeboden.

Inhoudsopgave

- **Programma's Veiligheidsregio**
  - Toekomstbestendige brandweerzorg
  - Voorbereide crisisorganisatie
  - Mens en organisatie
- **Financiën**

Toekomstbestendige brandweerzorg

Toekomstbestendige brandweerzorg

Omgevingswet
De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zijn wederom uitgesteld en treden 1 januari 2024 in werking. We werken samen met de Zeeuwse overheden en ketenpartners aan de verdere implementatie van de nieuwe wetten binnen het Samenwerkingsplatform Omgevingswet Zeeland. In samenwerking met bevoegd gezag en ketenpartners wordt geoefend in het pre Digitaal Stelsel Omgevingswet en worden werkafspraken gemaakt. Onder de Omgevingswet worden ‘omgevingstafels’ georganiseerd, om alle aspecten die nodig zijn om een ontwikkeling te realiseren integraal en vroegtijdig in het proces te betrekken. In april hebben de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten een oefensessie omgevingstafels georganiseerd, waarbij we samen met andere ketenpartners aansloten.

Advisering op omgevingsvisies en -plannen
We hebben geadviseerd op omgevingsvisies van diverse Zeeuwse gemeenten, aan de hand van de kernwaarden voor een veilige fysieke leefomgeving die zijn opgesteld door Brandweer Nederland. Zo borgen we dat de diverse onderwerpen met betrekking tot fysieke veiligheid een plaats krijgen in de omgevingsvisies. Studenten van Avans Hogeschool Breda ontwikkelen een toolbox met ‘meekoppelkansen’. Dit zijn (combinatie)maatregelen die de fysieke veiligheid in de leefomgeving vergroten en ook voordelen bieden op andere beleidsterreinen. De resultaten gebruiken wij in onze adviesgesprekken.

Veilige energietransitie
De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's voor inwoners en hulpverleners met zich mee. We sluiten aan bij regionale en landelijke organisaties en overlegstructuren, we monitoren ontwikkelingen en adviseren daarover. Hoge prioriteit heeft de ontwikkeling van de best beschikbare techniek voor opslag van koude ammoniak, als drager voor waterstofproductie.

Bluswater
We hebben samen met de zes zuidelijke veiligheidsregio’s een Interregionale adviesleidraad Bluswater en Bereikbaarheid opgesteld. De adviesleidraad is inmiddels vastgesteld door het algemeen bestuur en wordt van kracht op 1 juli 2023. Gemeenten krijgen hiermee adviezen die aansluiten bij de visie van de Omgevingswet.

Toekomstbestendige brandweerzorg

Controles en adviezen brandveiligheid
De hoeveelheid adviseringsaanvragen op brandveiligheid en brandveilig gebruik komt overeen met de geraamde aantallen. Een nieuwe risicogerichte systematiek van meerjarencontroleplanning (Risico Afwegingsmodel Toezicht) is voorbereid en wordt per 1 januari 2024 geïmplementeerd. De categorie woongebouwen valt niet binnen het vergunningenstelsel van brandveiligheid. Bij (bestaande) woongebouwen is nog veel veiligheidswinst te behalen, daarom continueren we het projectmatig controleren van woongebouwen. Voor wat betreft de evenementenadvisering ontwikkelen we een efficiëntere werkwijze.

Brandonderzoek
In de verslagperiode zijn 12 brandonderzoeken uitgevoerd bij woningbranden. Een brandonderzoek wordt uitgevoerd op het moment dat onze brandonderzoekers hiertoe aanleiding zien.

Bedrijfsbrandweren
Landelijk wordt een model inspectiewijze voor de bedrijfsbrandweer ontwikkeld. In Zeeland lopen vijf trajecten voor het actualiseren van de bedrijfsbrandweeraanwijzing en loopt één traject voor het intrekken van een bedrijfsbrandweeraanwijzing.

Addendum aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren
In 2019 is het regionaal aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren vastgesteld. De Omgevingswet is van invloed op dit aanwijsbeleid en de daarbij behorende modelvoorschriften. Met andere veiligheidsregio's en het Landelijk Expertisecentrum Industriële Veiligheid is een addendum opgesteld, dat door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.

Brandweer in de wijk
Uit het eerder uitgevoerde project 'QuickScan Brandweerzorg Vlissingen' volgt de pilot 'brandweer in de wijk', met het doel de (brand)veiligheid en zelfredzaamheid bij risicogroepen te vergroten. Een wijkbrandweerman/-vrouw is laagdrempelig benaderbaar en zorgt voor herkenning en zichtbaarheid. Deze nieuwe functionaris start rond de zomer met de werkzaamheden.

Toekomstbestendige brandweerzorg

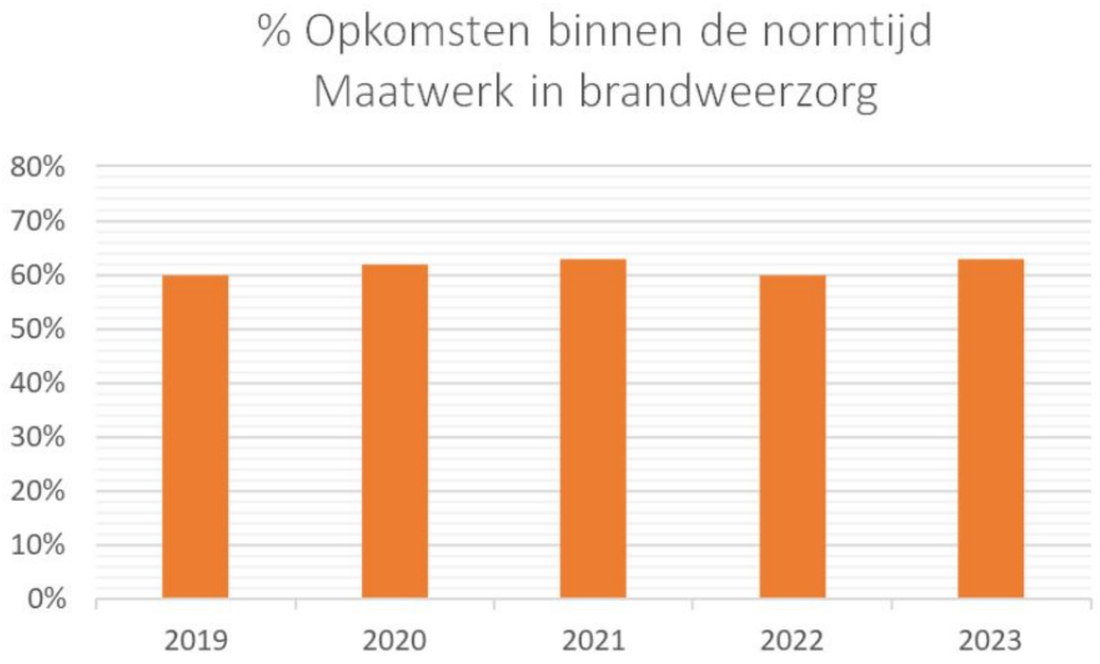
Gebiedsgerichte opkomsttijden en dekkingsplan
De afgelopen periode is gewerkt aan een nieuw dekkingsplan gebaseerd op de landelijke uniforme systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden. Deze systematiek wordt in de volgende wijziging van de Wet veiligheidsregio's verankerd. Het traject voor de wetswijziging wordt in 2023 gestart. De minister van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft alle 25 veiligheidsregio's verzocht om, vooruitlopend op deze wijziging, de nieuwe systematiek te hanteren.

De systematiek gaat naast de opkomst per gebied ook over andere factoren zoals de capaciteit bij opschaling en paraatheid. Het geeft inzicht in de opgave die we hebben om de brandweerzorg op goed niveau te houden. In vier bestuurlijke sessies is het nieuwe dekkingsplan toegelicht aan de burgemeesters van de 13 Zeeuwse gemeenten en is input opgehaald. In juli komt het nieuwe dekkingsplan ter besluitvorming in het algemeen bestuur. In het najaar organiseren wij informatiebijeenkomsten voor de gemeenteraden.

Versterking operationele leiding
We moeten voorzien in operationele leiding en expertise, zowel voor de brandweer als voor crisisbeheersing. Dit jaar zijn drie vacatures ingevuld, die wachten op de start van de opleiding in het najaar tot Officier van Dienst. Tevens wacht één Adviseur Gevaarlijke Stoffen op de start van de opleiding dit najaar. Daarnaast volgen momenteel vier mensen de opleiding tot Officier van Dienst en zijn dit voorjaar twee collega’s geslaagd voor deze opleiding.

Toekomstbestendige brandweerzorg

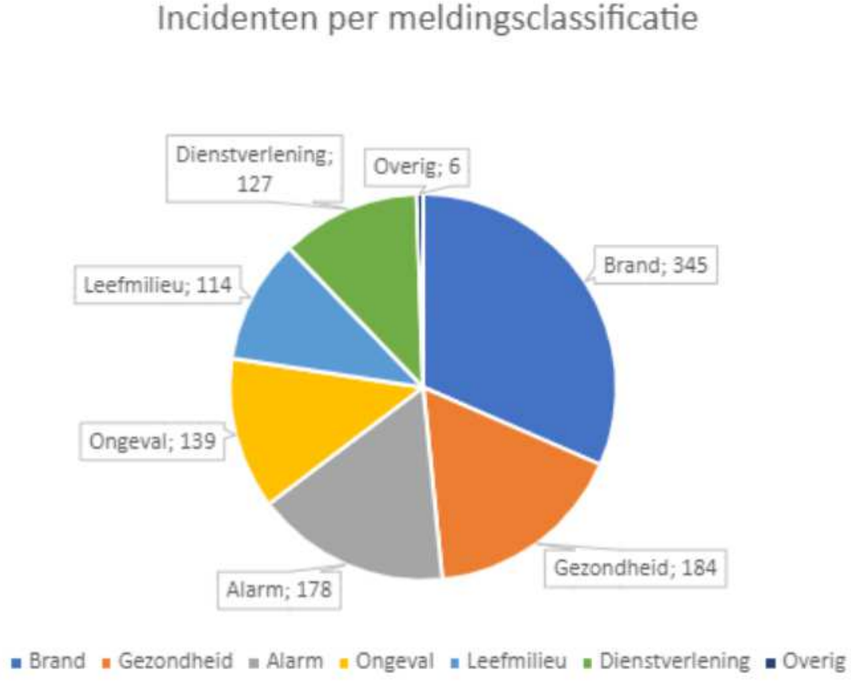
In de periode van 1 januari tot 1 juni 2023 werd in 63% van de uitrukken voldaan aan de vastgestelde opkomsttijd uit Maatwerk in Brandweerzorg.

** Vanaf 2024 rapporteren wij op basis van Gebiedsgerichte Opkomsttijden.*

Uitrukken en meldingen brandweer

De brandweer is in de verslagperiode 1093 keer uitgerukt. In 560 gevallen onder Prioriteit 1 en in de overige 531 gevallen onder Prioriteit 2.

Onderstaande grafiek geeft het totaal aantal meldingen per meldingsclassificatie weer. De meldingsclassificatie Alarm betreft meldingen van automatische brandmeldsystemen.

Toekomstbestendige brandweerzorg

Van visie op vrijwilligheid naar uitvoeringsagenda
Door een groot aantal maatschappelijke ontwikkelingen wordt in allerlei situaties een beroep gedaan op vrijwillige bijdragen van inwoners. Daardoor staat vrijwilligheid in allerlei vormen onder druk, ook voor de brandweer. Om het stelsel met vrijwillige brandweer ‘nu en in de toekomst de hoeksteen van de brandweerorganisatie te laten vormen’ zijn verschillende landelijke onderzoeken uitgevoerd en plannen gemaakt. Belangrijk element hierin is de betrokkenheid van de vrijwilligers zelf. Door deze te vergroten neemt ook het draagvlak toe en worden we een aantrekkelijkere organisatie om een bijdrage aan te leveren en ook om dat lange tijd vol te houden.

Op basis van de landelijke Visie Vrijwilligheid is samen met de vrijwilligers een Uitvoeringsagenda Vrijwilligheid samengesteld met een meerjarenplanning. Hiermee willen we werving en het behouden van vrijwilligers bij de brandweer in Zeeland stimuleren. Naar verwachting wordt de uitvoeringsagenda voor de zomer door ons MT vastgesteld en vervolgens ter kennisname aangeboden aan het algemeen bestuur.

Aantal vrijwilligers
In de eerste vijf maanden van 2023 zijn 47 mensen in dienst gekomen en 40 mensen uit dienst getreden (peildatum 31-5). Als prognose voor het totaal aan vrijwilligers wordt gerekend op 1165 voor de beleidsplanperiode 2022-2025.

Toekomstbestendige brandweerzorg

Vakbekwaamheid

- De vraag naar opleidingen, met name manschap opleidingen, blijft onverminderd hoog. Dit wordt veroorzaakt door verloop en vergrijzing. De werving voor vrijwilligers verloopt succesvol. In het voorjaar zijn twee reguliere opleidingen van 12 personen gestart en is een leergang van 12 personen ingekocht bij een externe opleider. De verwachting is dat eind 2023 90 personen gestart zijn met hun opleiding. Daarnaast zijn nog ruim 70 personen bezig met het tweede jaar van hun opleiding, die in 2022 is gestart.
- Dit jaar is een pilot met een dagopleiding gestart. In plaats van de reguliere avondopleiding tot manschap, die twee jaar duurt, worden nieuwe collega's in één jaar opgeleid. Dit heeft als voordeel dat nieuwe vrijwilligers sneller inzetbaar zijn. Ook is het leerrendement hoger omdat mensen een hele dag onderwijs krijgen.
- Daarnaast wordt aandacht besteed aan vakbekwaam blijven. Ons huidige personeel wordt structureel bijgeschoold, volgens de nieuwe landelijke les- en leerstof. Aandacht wordt gegeven aan ontwikkelingen op het gebied van de energietransitie en de gevolgen voor brandbestrijding.
- We werken aan de voorbereiding op de nieuwe Elektronische Leeromgeving (ELO). De implementatie en migratie start in de 2e helft van 2023 en neemt ongeveer één jaar in beslag.

Business intelligence

Op het gebied van business intelligence is een nieuwe versie opgeleverd van ons postplan voor de brandweer. Hiermee is actuele stuurinformatie beschikbaar en kunnen we uniform rapporteren over brandweerprestaties. Ook voor onze interne bedrijfsvoering kunnen we business intelligence benutten voor onze stuurinformatie.

Toekomstbestendige brandweerzorg

Schuimtransitie

- Inmiddels is onze basis brandweerzorg PFAS-vrij en wordt hard gewerkt aan de volgende fase: PFAS-vrije brandweerzorg bij verhoogde risico's.
- Met schuimblusvoertuigen zijn tests uitgevoerd met PFAS-vrij schuim, met een positief resultaat.
- We zetten PFAS-houdend schuim alleen nog in onder zeer strikte voorwaarden.
- We streven ernaar dit jaar de schuimtransitie af te ronden.

Materieel, techniek en logistiek (MTL)

- De Europese aanbesteding voor nieuwe waterwagens is gestart.
- We zijn bezig met de voorbereiding voor aanbestedingen voor nieuw materieel en materiaal, waaronder:
  - Europese aanbesteding voor nieuwe tankautospuiten
  - Meervoudig onderhandse aanbesteding (MVO) WO-voertuigen/Gevaarlijks Stoffen eenheden (GSE)-voertuigen
  - Europese aanbesteding Gasmeetapparatuur
- We werken aan de implementatie van het nieuwe operationeel uniform (bedrijfskleding). De uitgifte start rond de zomer. Dit gebeurt stapsgewijs over meerdere jaren, als eerste bij de beroepsorganisatie.

Paraatheid voor natuurbrandbestrijding

Sinds 1 april 2023 is de Handcrew Zuid-Nederland operationeel. Dit specialistische team ondersteunt de brandweer door het vuur op moeilijk bereikbare plaatsen te voet en met handgereedschappen te bestrijden. Het is het tweede landelijk opererende team. Het team is opgezet door de zes zuidelijke veiligheidsregio's.

In de zomer start een nieuwe aanbesteding voor de aanschaf van nieuwe combi tankautospuiten. Om op het gebied van natuurbrand te kunnen voldoen aan de operationele eisen is een tijdelijke oplossing gevonden in twee voertuigverplaatsingen en de aanschaf van twee gebruikte combi voertuigen. Deze voertuigen zijn naar verwachting voor de zomer operationeel.

Voorbereide crisisorganisatie

Voorbereide crisisorganisatie

Extra gelden voor versterking crisisbeheersing
De afgelopen jaren – specifiek de Covid-19 periode – vormen een basis voor de geconstateerde noodzaak tot versterking van crisisbeheersing. Met ingang van 2023 is daarom de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) verhoogd. Deze extra gelden zijn bestemd voor de versterking van crisisbeheersing (zowel regionaal als bovenregionaal en landelijk), het versterken van de informatiepositie (onder meer door het inrichten van veiligheidsinformatieknooppunten) en het inrichten van een landelijk Knooppunt Coördinatie Regio's en Rijk (KCR2). Hierbij is nadrukkelijk aangegeven dat dit geld niet mag worden aangewend om de gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio's te verlagen of financiële tekorten op te vullen op andere taakgebieden dan crisisbeheersing.

Het bestedingsplan voor deze gelden is uitgewerkt op basis van de toekomstige ontwikkeling van crisisbeheersing. Inmiddels hebben we een aantal stappen gezet met betrekking tot formatie-uitbreiding en verbeteringen op het gebied van informatiegestuurde veiligheid.

Inbedding programma maritieme veiligheid
Het programma maritieme veiligheid, destijds gestart als project Deltawateren, is beëindigd en geëvalueerd. Binnen de doorontwikkeling van crisisbeheersing is maritieme veiligheid ingebed als één van de beleidsdossiers. De komende maanden stellen we samen met de partners een nieuwe risico- en slagkrachtanalyse op voor de Westerschelde.

Contourennota
Op 6 december 2022 is, in navolging van de evaluatie Wet veiligheidsregio's, de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg aangeboden aan de Tweede Kamer. De contourennota bevat een visie en richting op de doorontwikkeling van het stelsel crisisbeheersing en brandweerzorg. De uitwerking van de contourennota krijgt vorm in een programmatische aanpak: het landelijke programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg (VCB).

Voorbereide crisisorganisatie

Inzet crisisorganisatie
Eind januari strandde een vrachtschip op de Westerschelde, waarna de crisisorganisatie de situatie monitorde. Opschaling bleek niet nodig. Op 23 februari schaalde de crisisorganisatie wel op naar GRIP 1, vanwege een gaslekkage in Cadzand. Bij de landelijke uitval van Vodafone op 14 april werd enkel gemonitord en is crisiscommunicatie opgestart, waarbij de berichtgeving landelijk is afgestemd. Op 18 april kampte de meldkamer in Bergen op Zoom met een stroomstoring, waarna direct het continuïteitsplan in werking trad. De aanname en uitgifte van 112-meldingen werden automatisch overgenomen door andere meldkamers in het land. Opschaling was dan ook niet nodig. Op 22 mei is GRIP 1 afgekondigd voor een lekkage van biogas bij een bedrijf in Kruiningen.

Geen systeemtest 2023
Onder meer als gevolg van personele krapte heeft het algemeen bestuur op 13 april besloten dit jaar geen systeemtest uit te voeren. Wel worden alle incidenten en oefeningen geëvalueerd aan de hand van de toetsingscriteria van de Inspectie van JenV, waardoor een volledig en integraal beeld kan worden gevormd van de operationele prestaties van de crisisorganisatie.

Afsluiting Haringvlietbrug en Heinenoordtunnel
Vanwege groot onderhoud worden de Haringvlietbrug en de Heinenoordtunnel tot en met de zomerperiode regelmatig afgesloten. Dit heeft gevolgen voor met name de zorg, zowel acuut als opgeschaald. De voorbereiding hierop vindt zorgvuldig plaats in goede samenwerking tussen de verschillende partijen binnen alle betrokken regio's. Ook bij onze advisering op het gebied van evenementenveiligheid hebben we extra aandacht voor de consequenties van de afsluitingen.

Opleiden, trainen en oefenen crisisorganisatie
Door verschillende personele omstandigheden was het nodig een externe partij in te huren om te zorgen voor een alternatief aanbod aan activiteiten, om zo toch te kunnen werken aan de vakbekwaamheid van de crisisorganisatie. Inmiddels zijn de vacatures ingevuld en daarmee verwachten we vanaf de tweede helft van dit jaar alle activiteiten conform de jaarkalender uit te voeren.

Voorbereide crisisorganisatie

Bevolkingszorg
Uit de evaluatie Wet veiligheidsregio's kwam naar voren dat de invulling van bevolkingszorg per veiligheidsregio te divers is en kwalitatieve verbetering verdient. Daarom is afgelopen jaar gewerkt aan een landelijk uniform kwaliteitsniveau voor bevolkingszorg (inclusief crisiscommunicatie). De conceptversie hiervan is in december 2022 door het algemeen bestuur behandeld. Na de consultatie is het document aangepast en voorgelegd aan het Veiligheidsberaad. In juli zal het algemeen bestuur het definitieve document vaststellen.

Bezetting piketten
- Ruim 140 functionarissen
- Zij bemensen samen 32 piketten
- Verdeeld over crisisbeheersing, brandweer, GHOR en bevolkingszorg.

Piket Officier van Dienst Geneeskundig (OVDG)
Na een lange periode waarin er te weinig functionarissen waren om een piket in Noord- en Zuid-Zeeland te kunnen bemensen zijn nu nieuwe functionarissen in opleiding. Verwacht wordt dat eind 2023 het tweede piket weer operationeel is.

Communicatieadviseur Commando Plaats Incident (CoPI)
Sinds 2018 werd het piket crisiscommunicatieadviseur in het CoPI deels ingevuld door functionarissen in dienst van VRZ en deels door communicatieadviseurs van de Politie. Deze zomer eindigt de politiedeelname en voeren wij dit piket volledig zelf uit. De afgelopen maanden zijn nieuwe deelnemers geworven en opgeleid.

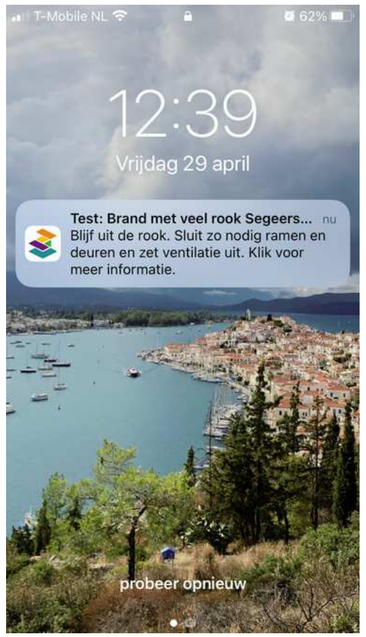
Rode dradenanalyse 2022
In de eerste maanden van 2023 hebben we, op verzoek van de Inspectie JenV, een rode dradenanalyse opgesteld over de operationele prestaties van 2022. Deze analyse is gebaseerd op de evaluaties van GRIP-incidenten, het stormweekend en de systeemoefening van november. De leerpunten die uit deze analyse naar voren zijn gekomen worden verwerkt in plannen, afspraken en vakbekwaamheidsactiviteiten.

Voorbereide crisisorganisatie

Knooppunt Coördinatie Regio's Rijk (KCR2)
De bovenregionale en landelijke coördinatie op de voorbereiding en aanpak van crises vraagt inrichting van het KCR2. Dit knooppunt biedt 24/7 landelijke ondersteuning in coördinatie en informatiemanagement tussen veiligheidsregio's, Rijk en crisispartners. We stemmen onze ontwikkeling van een Veiligheidinformatie Knooppunt (VIK) hierop af.

Doorontwikkeling calamiteiten coördinator
Samen met Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant werken wij aan het versterken van de functie van calamiteitencoördinator (CaCo) op de meldkamer en het inbedden van de functie binnen de crisisorganisatie (informatiemanagement). Een formatie-uitbreiding met 2 fte is onderdeel van deze versterking.

ZeelandVeilig app
In 2022 is de Zeeland Veilig app geïntroduceerd. Inmiddels zijn zo'n 3.500 downloads gedaan met 3.300 abonnees op pushmeldingen bij incidenten. Het aantal abonnees op deze pushmeldingen groeit gestaag waardoor steeds meer mensen tijdig worden geattendeerd op een incident waar zij mogelijk hinder van kunnen ondervinden.

Voorbereide crisisorganisatie

Risicocommunicatie
We stemmen onze risicocommunicatie af op actuele incidenten en thema's, zoals bijvoorbeeld rondom de herdenking van de Watersnoodramp, feestdagen en evenementen. We publiceerden wekelijks interviews met mensen die in Zeeland voor een veilige samenleving zorgen en treffen voorbereidingen voor de jaarlijkse Zeeuwse Week van de Veiligheid.

Regionaal risicoprofiel, grensoverschrijdend risicoprofiel
Het huidige regionaal risicoprofiel (2020-2023) is gebaseerd op de handreiking regionaal risicoprofiel uit 2009. Landelijk wordt een dynamisch proces van risico-inventarisatie en -analyse ontwikkeld. Derhalve actualiseren we dit jaar het regionaal risicoprofiel tot de komst van de nieuwe methodiek. Dit wordt in december ter vaststelling aan het algemeen bestuur aangeboden. Samen met de drie aangrenzende Belgische provincies is een grensoverschrijdend risicobeeld opgesteld. Begin april is de definitieve versie opgeleverd. In juli wordt het grensoverschrijdend risicoprofiel ter vaststelling aan het algemeen bestuur aangeboden. In de toekomstige situatie maken de grensoverschrijdende risico's integraal deel uit van het regionaal risicoprofiel.

Project zorgrisicoprofiel (GHOR)
Het is belangrijk dat zorginstellingen zich goed voorbereiden op basis van de risico's in de regio. Onze GHOR werkt daarom aan de ontwikkeling van een zorgrisicoprofiel. Aan de hand van de voor de regio relevante crisistypes uit het regionaal risicoprofiel, onderzoeken we welke knelpunten de continuïteit van zorg in gevaar kunnen brengen. We trekken hierin samen op met het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) en Veiligheidsregio's Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland Zuid. De daadwerkelijke invulling is regionaal. Uiteindelijk integreren we het resultaat van het zorgrisicoprofiel in ons regionaal risicoprofiel.

Mens en organisatie

Mens en organisatie

Cao veiligheidsregio's

Sinds dit jaar hebben veiligheidsregio's een eigen cao. Op 28 februari 2023 is een principeakkoord bereikt over deze cao met een looptijd van 2 januari 2023 tot 1 mei 2024. Werkgevers en vakbonden hebben het akkoord voorgelegd aan hun achterbannen. Op 14 april heeft formele besluitvorming plaatsgevonden in de algemene vergadering van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV). De belangrijkste afspraken zijn:

- een nominale salarisstijging van € 100 bruto per maand per fte. De uitzonderlijk hoge inflatie raakt de lagere inkomens harder dan hogere inkomens. Werkgevers en vakbonden spreken in cao-onderhandelingen daarom steeds vaker naast of in plaats van een procentuele loonsverhoging ook een vast bedrag af. De lagere loonschalen gaan er hierdoor 3% tot 4% op vooruit. Voor de hogere loonschalen is dat procentueel minder;
- vervolgens een salarisstijging van 5,5%;
- een verhoging van het IKB met 1,58%, hierdoor ontstaat een volledige 13e maand;
- een reiskostenvergoeding woon-werkverkeer van € 0,11/km tot een maximum van 45 km enkele reis;
- medewerkers die volgens afspraak thuis werken, ontvangen een vergoeding van € 3 netto per thuiswerkdag;
- de jaar- en uurvergoedingen voor vrijwilligers stijgen met 9,3%.

De effecten van de nieuwe cao zijn begin 2023 verwerkt in de begrotingswijziging 2023 en in de begroting 2024.

Stichting waarborgfonds veiligheidsregio's

Het Veiligheidsberaad heeft het principebesluit genomen tot het oprichten van een stichting waarborgfonds veiligheidsregio's, die dekking biedt voor in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen. Vanuit goed werkgeverschap willen we hierbij aansluiten. Deze stichting zorgt voor uniforme voorwaarden voor de ongevallenverzekering en het dekken van niet-verzekerbare risico's via een collectief fonds. Ons algemeen bestuur heeft op 13 april voorlopig ingestemd met het oprichten van stichting waarborgfonds. De gemeenteraden kunnen eventuele wensen en bedenkingen tot en met 6 juli kenbaar maken door middel van een zienswijze.

Mens en organisatie

Strategisch personeelsbeleid
Zoals afgesproken in ons meerjarenbeleidsplan, werken wij aan een strategisch personeelsbeleid. We zijn binnen twee teams gestart met een try-out waarbij we kijken of we aan de opgave van onze organisatie kunnen (blijven) voldoen en wat hiervoor in de toekomst nodig is aan kwaliteiten en kwantiteiten.

Werving en selectie
Om nieuwe mensen te werven, zijn onder andere onze vacatureteksten gemoderniseerd in beeld en tekst en hebben we deelgenomen aan banenmarkten. Dit heeft concreet geleid tot sollicitanten op onze vacatures. We zijn over het algemeen goed in staat geweest om diverse vacatures in te vullen.

Medewerkersbelevingsonderzoek
Momenteel treffen we voorbereiding voor een onderzoek dat in september start.

Ziekteverzuim
Over de eerste vijf maanden van 2023 is ons ziekteverzuim gemiddeld 5,83%. Dit is hoger dan dezelfde periode in 2022 (4,6%). Ons ziekteverzuim was in het verleden onder het landelijk gemiddelde. In 2023 is ons ziekteverzuim bijna gelijk aan het landelijk gemiddelde van 6%. Dit percentage wordt onder andere veroorzaakt door langdurig zieken, in een combinatie van werk- en/of privé-gerelateerde factoren. Effecten hiervan zijn zichtbaar op de werkvloer. Als gevolg hiervan zijn functies langere tijd onderbezet geweest, waardoor inhuur nodig was.

Functiewaarderingssysteem
We willen toe naar een geactualiseerd functiehuis en daarvoor houden wij onze huidige functies tegen het licht. We zoeken hiervoor aansluiting bij de landelijke lijn.

Mens en organisatie

Vrijwilligershandboek
Het vrijwilligershandboek is geactualiseerd, onder andere op het gebied van nieuwe wet- en regelgeving. Nu staat alle informatie op één plek. Dit geeft helderheid voor de vrijwilligers en maakt het makkelijker om allemaal op dezelfde manier te werken.

Project piketorganisatie
We hebben alle regelingen voor de brandweer en GHOR in beeld gebracht en een vergelijking gemaakt tussen de contractsoorten en beloningen daarvan. De volgende stap is het opstellen en vaststellen van een personeelshandboek.

Personeelsverloop
In het jaar 2022 zijn 14 mensen met een beroepsaanstelling uit dienst getreden en 13 in dienst. In de eerste 5 maanden van dit jaar zijn in totaal 5 mensen uit dienst getreden en 7 mensen in dienst (peildatum 31 mei).

Samenwerking GGD/RUD/VRZ
We werken samen op drie onderwerpen:

- Omgevingswet: de samenwerking loopt goed, voorbereidingen voor implementatie omgevingswet worden getroffen.
- Bedrijfsvoering: kansrijke onderwerpen voor de samenwerking zijn in beeld gebracht en we zetten deze gesprekken voort.
- Harmonisatie P&C-cyclus en besluitvormingsprocessen: Er zijn verkennende gesprekken geweest over de harmonisatie van processen in de P&C-cyclus en het afstemmen van de aan derden (gemeentes) op te leveren stukken. De insteek van die gesprekken was om met en van elkaar te leren. We zetten deze gesprekken voort om komend jaar voor verdere uitwerking te zorgen.

Mens en organsiatie

Informatievoorziening
Het realiseren van de landelijke- en regionale ambities rondom informatievoorziening vraagt de komende tijd een forse inspanningsverplichting van veiligheidsregio's. De gewenste geambieerde transitie naar een informatiegestuurde organisatie vraagt naast het versterken van onze informatieorganisatie om de komende jaren de informatievoorziening te verbeteren en in te spelen op het snel veranderende speelveld. Om de samenhang en de regie op deze ontwikkelingen goed te borgen is een programma informatievoorziening opgestart.

Office 365
Alle vrijwilligers hebben de beschikking over Office 365. Deze overstap zorgt ervoor dat alle vrijwilligers gemakkelijk digitaal kunnen samenwerken, communiceren en leren en dat alle documentatie op één veilig platform te vinden is.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)
Een Chief Information Security Officer (CISO) is gestart. Hij houdt zich bezig met het verbeteren van de informatieveiligheid om binnen het streven van een jaar te voldoen aan de eisen van de landelijke Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit is belangrijk omdat de veiligheidsregio's onderdeel worden van de vitale infrastructuur. We hebben hiervoor een roadmap opgesteld. Daarnaast werken de CISO's van gemeenten, provincies, waterschap en veiligheidsregio's samen om de digitale weerbaarheid van Zeeland te verbeteren.

Mens en organisatie

Huisvesting en onderhoud

- Onze huisvestingsvisie is op 14 oktober 2022 vastgesteld door het algemeen bestuur. Momenteel worden de uitgangspunten uitgewerkt naar een concreet huisvestingsbeleid.
- Een verkenner heeft in het kader van de samenwerking GGD, RUD en VRZ een onderzoek gedaan naar gezamenlijke huisvesting. De voorlopige conclusie is dat voor samenwerking gezamenlijke huisvesting geen voorwaarde is.
- De nieuwbouwposten in Goes-West en Kloosterzande zitten momenteel in de ontwerpfase. De verwachte oplevering is 2024-2025. Voor nieuwbouwpost Heinkenszand is de bouw gestart. Deze post is naar verwachting eind 2023/begin 2024 gereed. Voor nieuwbouwpost Zierikzee is de gemeente momenteel bezig met de aankoop van grond.
- Er is sprake van achterstallig onderhoud van een aantal kantoorlocaties en brandweerposten. Dit komt doordat een aantal locaties verouderd zijn. Hier zijn aanpassingen noodzakelijk om een veilige en gezonde werkomgeving te kunnen garanderen.
- We willen in beeld brengen wat we de komende jaren nodig hebben op het gebied van onderhoud. Zo kunnen we proactief (in plaats van reactief) onze onderhoudskosten beïnvloeden. We onderzoeken of we hiervoor een meerjarenonderhoudsplanning kunnen opstellen.
- We zijn in overleg met een aantal gemeenten over nieuwbouw of verbouwen van brandweerposten. Bijvoorbeeld omdat een post niet meer voldoet aan de gestelde eisen qua ruimte.

Concept

Financiën

Financiën

Resultaat 2023

Deze bestuursrapportage gaat over de eerste vijf maanden van 2023. Deze korte periode en de huidige volatiele tijd van onder andere energieprijzen, maakt het moeilijk een goede inschatting te maken van de verwachte resultaatontwikkeling over 2023. Iedere duiding kan leiden tot een verkeerde voorstelling van zaken en daarmee van de ontwikkeling van de financiële positie van VRZ. Desalniettemin constateren wij dat de bijgestelde, opgehoogde, VZG norm en de nieuwe cao veiligheidsregio's leiden tot een autonome exogeen bepaalde kostenontwikkeling, waarmee bij het opstellen van de begroting geen rekening is gehouden. Going-concern uitvoering van de vastgestelde begroting leidt daardoor tot een lastenstijging van ca. € 2,1 mln. Op basis hiervan wordt bij deze bestuursrapportage en begrotingswijziging gevraagd de gemeentelijke bijdrage op te hogen met eenzelfde bedrag.

Ten aanzien van de overige ontwikkelingen zien wij mix van vermeende voordelen en nadelen. Drie ontwikkelingen lichten wij nader toe. De inschatting is dat het saldo van deze ontwikkelingen, mede door interne interventies, nihil zal zijn. De eerder vastgestelde begroting is, met uitzondering van bovengenoemde aanpassing, ongewijzigd gebleven.

Opleidingskosten vrijwilligers: In de ontwerpbegroting 2024 hebben wij al aangegeven dat de opleidingsbehoefte voor vrijwilligers hoog is. Dit leidt tot hogere opleidingskosten. In de begroting 2024 is hiervoor een bedrag van € 550.000,- opgenomen. Ook in 2023 is sprake van hogere opleidingskosten. Dit komt onder andere doordat aanmelding en instroom van aspirant vrijwilligers, zich in tijd niet altijd laat leiden. Het is moeilijk te voorspellen of de interne opleidingscapaciteit hiervoor voldoende is, of dat externe opleidingen ingekocht moeten worden. De komende periode wordt hierover meer duidelijk.

Energielasten en brandstof: De kosten hiervoor kunnen wij op dit moment nog niet goed inschatten. De definitieve afrekening van de energielasten over 2022 is nog niet bekend. Ook de brandstof- en energieprijzen over 2023 fluctueren sterk. Iedere inschatting herbergt op dit moment een hoge foutmarge.

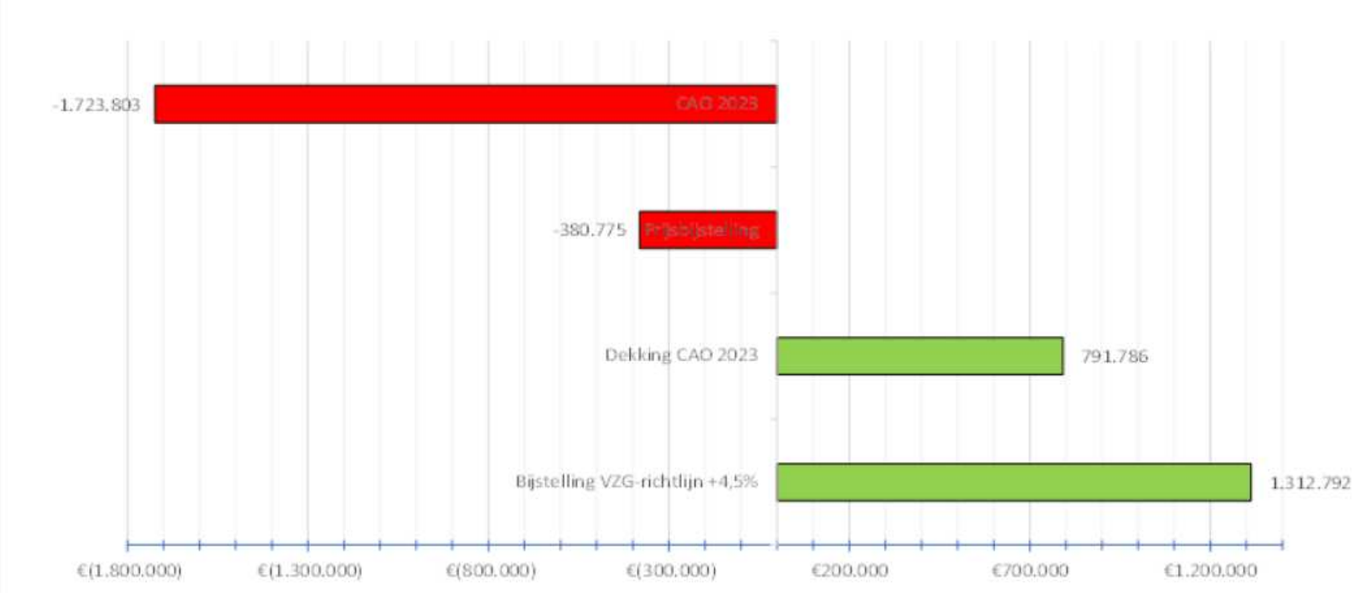
BDUR uitkering: In juni 2023 komt het ministerie van JenV met een loon- en prijsbijstelling van de BDUR-uitkering. Inschatting van dit bedrag is dan pas mogelijk.

Vooralsnog gaan wij uit van een budgettair neutraal verloop van de begroting met uitzondering van de genoemde cao-ontwikkeling. In de loop van 2023 komen wij met een betere duiding van de resultaatontwikkeling waarbij wij er vanuit gaan dat eventuele aanpassingen van de begroting geen zienswijze-procedure van de raden vragen.

Financiën

Prognose resultaat 2023
In de bestuursrapportage 2023 wordt na verhoging van de gemeentelijke bijdrage met de genoemde € 2,1 mln. een vooralsnog nihil financieel resultaat over 2023 verwacht.

Overzicht resultaatontwikkeling

Voor de compensatie van de loon- en prijsontwikkeling in 2023 via de gemeentelijke bijdrage is in de begroting 2023 de VZG-richtlijn van 2,7% gehanteerd, die is gebaseerd op een loonbijstelling van 3,1% (2/3) en prijsbijstelling van 1,9% (1/3). Op 14 maart 2023 heeft de VZG, gelet op de uitzonderlijke (inflatie)situatie, deze richtlijn bijgesteld naar 7,2%, gebaseerd op een loonbijstelling van 7,9% (2/3) en prijsbijstelling van 5,9% (1/3).

Financiën

	Loonbijstelling	Prijsbijstelling	Gewogen gemiddelde loon- en prijsbijstelling
Oorspronkelijke VZG-richtlijn 2023 in %	3,1%	1,9%	2,7%
Bijstelling VZG-richtlijn 2023 in %	4,8 %	4,0 %	4,5%
Bijstelling VZG-richtlijn 2023 in €	€ 923.817	€ 388.975	€ 1.312.792

We kunnen vooralsnog uit de voeten met de prijsbijstelling zoals die is opgenomen in de bijgestelde VZG-richtlijn 2023, zoals ook bij het opstellen van de programmabegroting 2024 is bericht. Bijstellingen hebben vooral betrekking op energie (gas, elektra, brandstof), opleiden en oefenen en onderhoud van materieel en kazernes, allen onderdeel van het programma Toekomstbestendige brandweerzorg.

We worden in 2023 geconfronteerd met een tekort als gevolg van de cao ten opzichte van de bijgestelde VZG-richtlijn 2023. De belangrijkste wijzigingen in de cao veiligheidsregio's vindt u terug in het hoofdstuk mens en organisatie. De loon- en prijsbijstellingen zijn verwerkt in de lasten in de begroting 2023, waarna een tekort resteert van € 791.786 ten opzichte van de bijgestelde VZG-richtlijn 2023:

	Loonbijstelling	Prijsbijstelling	Gewogen gemiddelde loon- en prijsbijstelling
Bijstelling VZG-richtlijn 2023 in €	**€ 932.017**	**€ 380.775**	**€ 1.312.792**
1. Programma Toekomstbestendige brandweerzorg	€ 1.055.274	€ 380.775	€ 1.436.049
2. Programma Voorbereide crisisorganisatie	€ 195.965	€ 0	€ 195.965
3. Bedrijfsvoering / overhead	€ 472.564	€ 0	€ 472.564
Totaal	**€ 1.723.803**	**€ 380.775**	**€ 2.104.578**
Aanvulling bijgestelde VZG-richtlijn en verwerkte loon- en prijs bijstelling	**€ 791.786**	**€ 0**	**€ 791.786**

Financiën

Gemeentelijke verdeelsleutel
Bij opstelling van de begroting 2024 is naar voren gekomen dat in de verdeling van de lasten van VRZ over de Zeeuwse gemeenten een afwijking is ontstaan. Momenteel wordt onderzocht waar de omissie is ontstaan, waarna met het algemeen bestuur een besluit neemt over een voorstel voor een oplossing.

Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)
Met ingang van 2023 wordt de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding, op grond van de contourennota, verhoogd voor de versterking van de crisisbeheersing. Bij de richtlijnen van de verhoging worden strikte eisen gesteld aan de uitgaven. Deze mogen enkel besteed worden aan de crisisorganisatie en mogen niet gebruikt worden voor het dichten van gaten in de begroting dan wel voor het verlagen van de gemeentelijke bijdrage. Het is de verwachting dat de extra gelden in 2023 niet geheel besteed gaan worden. Net als andere veiligheidsregio's zijn wij in afwachting van landelijke besluitvorming over hoe om te gaan met niet bestede gelden ultimo 2023.

Financiën

Actualisatie risicotabel

In het kader van de doorlopende ontwikkeling van het risicobeeld is de meest actuele weergave in onderstaande tabel opgenomen. Aanpassingen hebben plaatsgevonden op het onderdeel Opleidingskosten en Onderhoud.

	Risico's	Kans op optreden	Impact (€)	Benodigde weerstands-capaciteit (€)
	Zeer hoog risico (90%)			
01	In de begroting 2024 is uitgegaan van een loonkostenstijging van 3,9 %. De werkelijke loonkostenstijging vanaf 1 mei 2024 of een wijziging in de pensioenpremies kan hiervan afwijken. Een nadelig verschil nacalculatorisch van 1% is meegenomen als risico.	90%	240.000	216.000
02	In de begroting 2023 en 2024 is uitgegaan van een prijsstijging van respectievelijk 5,9% en 2,4% (VZG-norm). De werkelijke prijsstijging in 2023 en 2024 kan hiervan afwijken. Een nadelig verschil nacalculatorisch van 1,5% is meegenomen als risico.	90%	170.000	153.000
03	De ontwikkelingen op de meldkamer met betrekking tot het hoge ziekteverzuim , de structureel benodigde formatie en de mogelijke beperking voor de inzetbaarheid voor 55+ medewerkers in de nachtdiensten, maken dat er mogelijk een uitbreiding van de het structurele budget nodig is. De incidentele meerkosten kunnen vooralsnog opgevangen worden uit de hiervoor gevormde bestemmingsreserve. Voor wat betreft het aandeel van de VRZ in de meerkosten geldt een percentage van 26%.	90%	120.000	108.000
04	Overschrijding van de belastingvrije ruimte WKR waardoor loonheffing verschuldigd is over het bedrag van de overschrijding.	90%	70.000	63.000
	Hoog risico (70%)			
05	Er is de afgelopen jaren sprake van hogere onderhoudskosten van brandweermaterieel en -materiaal dan begroot. Dit hangt samen met de ouderdom van de activa. Dit nadeel wordt elk jaar nog als incidenteel beschouwd, omdat het investeringsplan voorziet in de vervanging van veel activa. In de begroting 2024 is het budget opnieuw tijdelijk verhoogd, waardoor de impact lager wordt ingeschat dan op basis van het kostenniveau in de periode 2018 t/m 2022 zou worden verwacht.	70%	200.000	140.000
	Gemiddeld risico (50%)			
06	Werkgevers in de sector Overheid en Onderwijs zijn verplicht eigenrisicodrager voor de Werkloosheidswet (WW). Als eigenrisicodrager voor de WW betaalt VRZ de kosten van de WW-uitkering, als (ex)-werknemers werkloos worden	50%	100.000	50.000
07	Uitval (bijv. door ziekte) in die gevallen waarin slechts één persoon bepaalde werkzaamheden verricht met als gevolg tijdelijke inhuur.	50%	150.000	75.000

Financiën

08	Niet in kunnen vullen van vacatures op de krappe arbeidsmarkt voor diverse functies en daarvoor duurdere inhuur	50%	150.000	75.000
09	Risico op hogere kosten vrijwilligers indien meerdere grote incidenten in een jaar voorkomen	50%	200.000	100.000
10	Het vergroten van de beschikbaarheid van vrijwilligers vormt een belangrijk aandachtspunt de komende jaren. Het risico op uitstroom van brandweervrijwilligers mede als gevolg van vergrijzing, groter dan de instroom, brengt extra kosten voor wervingscampagnes en opleidingen mee om de posten op sterkte te houden. Impact is gebaseerd op de inkoop van vier extra opleidingen Manschap A voor 12 personen waarvan 1 wordt afgerond in 2023 en 3 in 2024, 1 opleiding brandweerduiker, 1 opleiding voertuig-/pompbediender en opleidingen voor instructeurs, docenten en oefenleiders. In de praktijk kunnen dit ook individuele (dag)opleidingen zijn. In de begroting 2024 zijn extra leergangen opgenomen. Om die reden is het risico gemiddeld ingeschat.	50%	305.000	152.500
11	Het meerjarig investeringsplan is opgesteld in prijzen 2024. Door extra prijsstijgingen is het mogelijk dat de geraamde investeringsbudgetten niet voldoende zullen blijken te zijn. De toekomstige kapitaallasten kunnen hierdoor verder oplopen dan nu berekend. In de begroting is een prijsstijging van 20% verwerkt. Om die reden is het risico gemiddeld ingeschat.	50%	250.000	125.000
12	Risico op hogere onderhoudskosten van brandweerkazernes dan begroot. Dit hangt samen met de ouderdom van brandweerkazernes waardoor steeds meer onderhoud nodig is om de gebouwen gebruiksvriendelijk en veilig te houden. De kazernes zijn eigendom van de gemeenten maar VRZ is verantwoordelijk voor het gebruiksonderhoud	50%	150.000	75.000
13	Risico op juridische procedures en schadeclaims als gevolg van het gebruik van PFAS houdend blusschuim tijdens trainingen en incidenten in het verleden. Als gevolg van het gebruik van PFAS houdend blusschuim tijdens oefeningen en trainingen is VRZ aansprakelijk gesteld voor mogelijke hieruit voortvloeiende schade (post Borssele). Deze aansprakelijkheid maar ook de causaliteit en omvang dient nog te worden vastgesteld.	50%	PM	PM
	Laag risico (30%)			
14	Risico dat de bijdrage van NV Westerscheldetunnel (tunneltraining) vanaf 2024 niet meer wordt ontvangen. Er is een	30%	75.000	22.500

Financiën

	overeenkomst afgesloten tot en met 2023. In 2025 moet de tunnel tolvrij zijn. De NV Westerscheldetunnel blijft tot 2033 de beheersorganisatie van de tunnel, onafhankelijk van de tol.			
	Zeer Laag risico (10%)			
15	Ransomware of andere externe aanval op ICT infrastructuur met financiële schade tot gevolg	10%	1.000.000	100.000
16	Risico op juridische procedures, onder andere bij aanbestedingstrajecten en arbeidsgeschillen en geschillen bij toepassing van overige wetgeving	10%	250.000	25.000
17	Langdurige gripsituatie i.v.m. bijzondere (langdurige) rampen en crisis met extra kosten tot gevolg zoals bijvoorbeeld Covid-19 in 2020/2021	10%	250.000	25.000
18	Risico op een lagere rijksbijdrage (BDUR) als gevolg van ontwikkelingen in de verdeelmaatstaven in Nederland in relatie tot Zeeland en/of een lagere loon- en prijscompensatie dan geraamd	10%	50.000	5.000
19	Claims agv wetgeving zoals de AVG De bewaker van de avg is de autoriteit persoonsgegevens en deze heeft de mogelijkheid om boetes op te leggen (tot ca. 4% jaaromzet)	10%	100.000	10.000
20	Claim volgens het niet (goed/volledig) uitvoeren van de Wet Poortwachter	10%	75.000	7.500
21	De voertuigenverzekering is voor de oudere (brandweer) teruggebracht naar een WA-dekking voertuigen (>15 jr. voor zware voertuigen en >8 jr voor dienstvoertuigen). Dit brengt het risico met zich mee dat in geval van een ongeval, waarbij een ouder voertuig is betrokken, met schuld VRZ, restwaarden moeten worden afgeboekt zonder dat er een verzekeringsvergoeding tegenover staat	10%	100.000	10.000
	Totaal			**1.537.500**

VeiligheidsRegio
Zeeland